

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง รายได้จากการจำหน่ายต้นไม้ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๔๖ (กบค.) / ๑๙๓๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ได้รับงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อ ก่อสร้างอาคารและปฏิบัติการเครื่องกลพร้อมครุภัณฑ์ ๑ หลัง ซึ่งในบริเวณก่อสร้างปลูกต้นไม้สัก จำนวน ๑๒ ต้น จึงจำเป็นต้องตัดต้นไม้สักดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ทางวิทยาเขตกาฬสินธุ์จึงได้ทำ หนังสือขออนุญาตตัดต้นไม้สักและจำหน่ายต้นไม้สักต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่กาฬสินธุ์ โดยจะ นำเงินซึ่งได้จากการจำหน่ายต้นไม้สักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ จัดส่งเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘

ในการนี้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กาฬสินธุ์ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๓/๘๘๙ ถึงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ พิจารณานุญาตให้ตัดต้นไม้สัก จำนวน ๑๒ ต้น ตามที่ขอได้ แต่เนื่องจากเรื่องของการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ การจำหน่ายอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอน หรือจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว หรือ การจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ สถานศึกษาของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคลยังต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนั้น จึงให้นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายต้นไม้สักดังกล่าวส่งเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จึงหารือว่าจะต้องนำเงินรายได้ส่งให้ กรมธนารักษ์ ตามข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือไม่ หรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จะนำเงินจากการจำหน่ายต้นไม้สัก จำนวน ๑๒ ต้น มาเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์ และกรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน) แล้วเห็นว่า มาตรา ๒๔^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗ บัญญัติให้บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรณีสิทธิไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น ซึ่งมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และในมาตรา ๑๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติว่า นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินแล้ว มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ตามที่กำหนดไว้ใน (๑) - (๖) รวมทั้งมีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น ซึ่งบรรดารายได้และผลประโยชน์ของ

^๑ มาตรา ๒๔ บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรณีสิทธิไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้น นำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๕ ให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวน ๙ แห่ง ดังนี้

- (๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- (๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- (๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- (๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- (๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- (๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- (๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- (๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- (๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

^๓ มาตรา ๑๒ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

- (๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแลหรือใช้ประโยชน์
- (๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (๕) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับ
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

มหาวิทยาลัย เบี้ยปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายสินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

กรณีตามข้อหารือ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ได้รับงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อก่อสร้างอาคารและปฏิบัติการเครื่องกลพร้อมครุภัณฑ์ ๑ หลัง จึงจำเป็นต้องตัดต้นไม้สักจำนวน ๑๒ ต้น ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวซึ่งเป็นที่ราชพัสดุนั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้ว เห็นได้ว่า เป็นกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของมหาวิทยาลัยนั้นได้เอง โดยกำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุดังกล่าวซึ่งเป็นที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น และมหาวิทยาลัยอาจมีรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งกรณีเงินรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวย่อมหมายความว่าความถึง เงินหรือผลประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยได้รับจากการดำเนินการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุในที่นี้ย่อมหมายถึงการนำที่ราชพัสดุไปดำเนินการในลักษณะที่เป็นการจัดหาประโยชน์จากการใช้ที่ราชพัสดุนั้น แต่ตามข้อหารือนี้เป็นกรณีที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จะตัดต้นไม้สักที่ปลูกในบริเวณซึ่งเป็นที่ราชพัสดุแล้วจำหน่ายต้นไม้สักดังกล่าว จึงไม่ใช่การนำที่ราชพัสดุไปดำเนินการในลักษณะที่เป็นการจัดหาประโยชน์จากการใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่จะเข้าเงื่อนไขไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุดังที่กฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุได้กำหนดไว้ ซึ่งในกรณีนี้ได้มีกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้แล้ว โดยข้อ ๒๒^๕ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุดังกล่าวโดยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการให้บริการ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของส่วนราชการในมหาวิทยาลัย

รายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย เบี้ยปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายสินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕ ข้อ ๒๒ การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอนหรือการจำหน่ายวัสดุที่รื้อ

นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ ดังนั้น เงินที่ได้จากการจำหน่ายต้นไม้สักจำนวน ๑๒ ต้น จึงไม่เป็นรายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตกาฬสินธุ์จะต้องนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายต้นไม้สักดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ต่อไป

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๑

ถอนแล้ว หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่จะนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณี หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

เงินที่ได้จากการจำหน่ายตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

การพิจารณาอนุญาตตามวรรคสองให้นำความในข้อ ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม